

Súd: Okresný súd Bánovce n/B
Spisová značka: 5C/37/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3213205171
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Anovčín
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2014:3213205171.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou v konaní pred sudcom Mgr. Markom Anovčinom v právnej veci navrhovateľa: TELERVIS PLUS a.s., IČO: 35 717 769, so sídlom v Bratislave, Staré Grúnty 7, zastúpený Mgr. Ľubomírom Karikom, advokátom so sídlom M. R. Štefánika 638/56, Myjava, proti odporkyni: W. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. O. XXX, t. č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníčkou V.. W. N., O. M. Ú. T. M. Z. I. Z., o zaplatenie 540,- eur s príslušenstvom a so zmluvnou pokutou takto

rozhodol:

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi sumu 350,- eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 350,- eur od 26.04.2012 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku návrh z a m i e t a.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom podaným dňa 25.10.2013 domáhal, aby súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť mu sumu 540,- eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 540,- eur od 01.03.2012 do zaplatenia a zmluvnú pokutu vo výške 82,50 eur (t. j. mesačná zmluvná pokuta vo výške 16,50 eur x 5 mesiacov omeškania od marca 2012 do júla 2012). Návrh odôvodnil tým, že dňa 20.06.2011 uzatvoril s odporkyňou ako dlžníčkou Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 320111254. Na základe zmluvy navrhovateľ poskytol odporkyni úver vo výške 500,- eur. Odporkyňa sa zaviazala splatiť úver v 13 mesačných splátkach, a to po 2,50 eura prvé tri splátky a po 68,25 eur ďalších 10 splátok. Odporkyňa uhradila iba 150,- eur. Keďže odporkyňa riadne a včas úver nesplácala, oznámil jej navrhovateľ stratu výhody splátok. V oznámení o zosplatnení záväzku zo dňa 18.05.2012 navrhovateľ odporkyni oznámil, že celý dlh sa stal splatným ku dňu 29.02.2012. Dlžná suma 540,- eur je rozdielom medzi poskytnutým úverom spolu s poplatkom za správu úveru v celkovej sume 690,- eur a sumou 150,- eur, ktorú odporkyňa uhradila. Podľa bodu 3 Obchodných podmienok sa odporkyňa zaviazala uhradiť v prípade porušenia podmienok zmluvy o úvere aj zmluvnú pokutu vo výške 3,3 % z istiny úveru, a to za každý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky. Keďže istina úveru je 500,- eur dohodnutá zmluvná pokuta je vo výške 16,50 eur. Navrhovateľ si uplatňuje zmluvnú pokutu vo výške do dosiahnutia maximálne prípustnej hranice určenej v nariadení vlády č. 87/1995 Z. z.

Súd vo veci vydal dňa 13.11.2013 platobný rozkaz č. k. 10Ro/51/2013-15, ktorý sa odporkyni nepodarilo doručiť do vlastných rúk, a preto ho súd uznesením č. k. 5C/37/2014-63 zo dňa 09.06.2014 zrušil.

Keďže ide o drobný spor, súd vo veci nenariadil pojednávanie a podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku prejednal vec bez nariadenia pojednávania a dňa 29.07.2014 vo veci vyniesol rozsudok. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi, a to so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 320111254 (ďalej aj len "zmluva"), predžalobnou upomienkou, oznámením o zosplatnení záväzku a poštových podacích hárkov.

Z predložených listín zistil súd, že navrhovateľ a odporkyňa uzavreli dňa 20.06.2011 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 320111254. Na základe zmluvy navrhovateľ poskytol odporkyni úver vo výške 500,- eur. Úver bol poskytnutý za celkový úrok vo výške 20 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a odmenu vo výške 18 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov. Celková odplata za úver bola 190,- eur. Odporkyňa sa zaviazala splatiť úver vrátane odplaty v 13 mesačných splátkach, a to prvé tri splátky vo výške 2,50 eura a ďalších 10 splátok po 68,25 eur. Prvá splátka bola splatná 10. deň po uzatvorení zmluvy a každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Prvá splátka tak bola splatná dňa 30.06.2011, druhá dňa 30.07.2011, tretia dňa 29.08.2011, štvrtá dňa 28.09.2011, piata dňa 28.10.2011, šiesta dňa 27.11.2011, siedma dňa 27.12.2011, ôsma dňa 26.01.2012, deviata dňa 25.02.2012, desiatu dňa 26.03.2012, jedenásta dňa 25.04.2012, dvanásť dňa 25.05.2012 a trinásť dňa 24.06.2012. Zároveň bol dohodnutý doporučený termín úhrady 15. dňa v mesiaci. V článku 2 obchodných podmienok zmluvy je uvedené, že konečnou splatnosťou úveru sa v zmysle tejto zmluvy rozumie uhradenie poslednej splátky veriteľovi. Odporkyňa navrhovateľovi uhradila iba 150,- eur. Listom zo dňa 18.05.2012 navrhovateľ odporkyni oznámil, že úver bol zosplatnený ku dňu 29.02.2012 z dôvodu omeškania odporkyne so splácaním úveru. V článku 3 obchodných podmienok zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že pokiaľ dlžník nesplní svoj záväzok podľa čl. II zmluvy, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, a to za každý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky.

Podľa § 2 písm. a), b), d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení ku dňu uzatvorenia zmluvy medzi účastníkmi; ďalej len Zákon o spotrebiteľských úveroch) na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Ustanovenie § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka príkladmi uvádza neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, a to pod písmenom k) aj ustanovenia zmluvy, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (v znení do 31.05.2014), ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (v znení do 31.01.2013), výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ECB) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za nesporne preukázané, že medzi účastníkmi konania bola dňa 20.06.2011 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporkyni úver vo výške 500,- eur, ktorý sa odporkyňa zaviazala splatiť v 13 splátkach spolu s odplatom vo výške 190,- eur. Zákon o spotrebiteľských úveroch stanovuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom v prípade, že niektoré z nich v zmluve uvedené neboli, považuje sa úver za bezúročný a bez poplatkov. Uzatvorená zmluva neobsahovala konečnú splatnosť úveru, a preto je úver bezúročný a bez poplatkov a odporkyňa je povinná navrhovateľovi uhradiť iba sumu poskytnutých finančných prostriedkov a úrok z omeškania. Konečná splatnosť (konkrétny termín splatnosti poslednej splátky) v zmluve nebola uvedená vôbec. Splnením zákonnej požiadavky uviesť v zmluve konečnú splatnosť úveru nie je ustanovenie čl. 2 obchodných podmienok zmluvy, podľa ktorého sa konečnou splatnosťou rozumie uhradenie poslednej splátky veriteľovi. Takéto ustanovenie nevyjadruje kedy konkrétne nastane konečná

splatnosť úveru, ale to, kedy sa úver považuje za splatený, čo je podstatný rozdiel. Ak by sme čo len teoreticky pripustili, že týmto ustanovením je vyjadrená konečná splatnosť úveru, nebola by určená určito a zrozumiteľne a mohla by tak nastať kedykoľvek, pretože by bola závislá na vôli dlžníka kedy uhradí poslednú splátku. Keďže zmluva neobsahovala vôbec konečnú splatnosť úveru, je úver bezúročný a bez poplatkov, a preto súd zaviazal odporkyňu iba na úhradu sumy, ktorá jej bola poskytnutá po odpočítaní ňou uhradených splátok. Odporkyňa bol poskytnutý úver 500,- eur, uhradila 150,- eur a zostáva jej tak uhradiť sumu 350,- eur, načo ju zaviazal súd, keďže si túto povinnosť nesplnila dobrovoľne. Vo zvyšku uplatnenej istiny bol návrh nedôvodný.

Odporkyňa sa dostala do omeškania so splácaním úveru a bola v omeškaní dlhšom ako tri mesiace minimálne so splátkou splatnou v októbri 2011. Navrhovateľ tak mal právo po uplynutí troch mesiacov od splatnosti uvedenej splátky žiadať vrátenie celej dlžnej sumy. Navrhovateľ však oznámenie o zosplatnení celého záväzku zaslal odporkyňi až po tom, čo mal byť úver splatený (má sa namysliť úver bez poplatku a úroku) aj v zmysle dohodnutých splátok, keď listom zo dňa 18.05.2012 odporkyňa oznámil, že úver sa stal splatným dňa 29.02.2012. Súd však za deň splatnosti celej dlžnej sumy nepovažoval navrhovateľom určený deň 29.02.2012, t. j. deň predchádzajúci oznámeniu o splatnosti celej dlžnej sumy. Súd považuje postup navrhovateľa za nekalý, keď dlžníkovi oznámi, že celý úver sa stal splatným späťne pred niekoľkými mesiacmi. Ak je dlžník v omeškaní so splátkou minimálne tri mesiace, má veriteľ v zmysle citovaných zákonných ustanovení právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky, teda požiadať, aby vo veriteľom určenej lehote zaplatil celú pohľadávku a nie oznámiť dlžníkovi, že úver bol splatný celý pred viac ako dvomi mesiacmi. Takto by si veriteľ mohol na základe vlastného uváženia privodiť pre seba nedôvodný finančný prospech na úkor spotrebiteľa z úrokov z omeškania, keď by dlžníkovi oznámil takú splatnosť úveru späťne, keď bol úrok z omeškania najvyšší. Keďže úver je bezúročný a bez poplatkov, bol by pri rešpektovaní dohodnutých splátok splatný najneskôr dňa 25.04.2012, kedy by bola sumou 14,75 eur splatená celá istina, a preto až od nasledujúceho dňa po tomto dni priznal súd navrhovateľovi úrok z omeškania. Návrh v časti skôr požadovaného úroku z omeškania z priznanej istiny považoval súd za nedôvodný, a to aj s tým, že hoc by zo skôr splatných a neuhradených splátok navrhovateľovi úrok z omeškania patril od skoršieho dňa, navrhovateľ si ho z týchto skutkových dôvodov neuplatňoval, ale uplatňoval si ho v nadväznosti na splatnosť celej istiny. Prvým dňom omeškania odporkyne s úhradou dlžnej sumy tak bol najskôr deň 26.04.2012, od ktorého súd priznal navrhovateľovi úrok z omeškania v zákonnej výške, keď v prvý deň omeškania bola základná úroková sadzba ECB 1 % a táto sa v zmysle citovaného nariadenia vlády pre účely úroku z omeškania zvyšuje o 8 percentuálnych bodov. Navrhovateľovi tak patrí úrok z omeškania vo výške 9 % ročne.

V časti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty súd návrh zamietol, pretože ustanovenie zmluvy, podľa ktorého bol veriteľ oprávnený požadovať túto zmluvnú pokutu, považoval súd za neprijateľnú a tým aj neplatnú zmluvnú podmienku, pretože dohodnutú zmluvnú pokutu považoval súd za neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením záväzku dlžníka. Podľa uvedeného ustanovenia zmluvy má veriteľ právo na zmluvnú pokutu vo výške 3,3 % z istiny, t. j. v danom prípade na sumu 16,50 eur mesačne, a to bez ohľadu na výšku dlžnej sumy. Takáto zmluvná pokuta by teda mala navrhovateľovi patriť aj keď výška dlžnej istiny je 500,- eur, ale aj keď by výška dlžnej istiny bola iba 1,- euro. Takýmto spôsobom dohodnutá zmluvná pokuta je neprimeranou sankciou a tým neprijateľnou a neplatnou zmluvnou podmienkou. Z uvedených dôvodov vyhovel súd návrhu iba v časti a vo zvyšku ho zamietol s poukazom na to, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, s poukazom na ustálený čas omeškania odporkyne a s poukazom na neprijateľnosť a neplatnosť zmluvných podmienok, z ktorých navrhovateľ odvodzoval časť uplatneného nároku.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na ich náhradu, pretože neúspech každého z účastníkov nebol iba nepatrný a čistý úspech navrhovateľa dosiahol iba 12,44 % (úspech navrhovateľa 56,22 % - úspech odporkyne 43,78 %), ak súd berie do úvahy aj uplatnenú zmluvnú pokutu, ktorá nie je príslušenstvom pohľadávky.

V súlade s ustanovením prvej vety § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zaviazal súd odporkyňu na splnenie si povinností vyplývajúcich jej z tohto rozsudku do troch dní od jeho právoplatnosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou na Krajský súd v Trenčíne.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku a podľa § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k nasledovným vadám (§221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku):

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- bol odvolacím súdom schválený zmier.

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.